

Hoiu-laenuühistu seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Hoiu-laenuühistu seaduse muutmine

Hoiu-laenuühistu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesolev seadus määrab kindlaks hoiu-laenuühistu õigusliku seisundi, tegevuse alused, asutamise ja lõpetamise korra ning kontrolli tema tegevuse üle.“;

2) paragrahvi 2 lõikes 2 asendatakse sõna „ühistute“ sõnaga „tulundusühistute“;

3) paragrahvi 2 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Hoiu-laenuühistu tegevust, mis läheb vastuollu käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 või 5 sätestatuga, käsitatakse avalikkuselt hoiuste kaasamiseks krediidasutuste seaduse § 4 lõike 3 tähenduses ning hoiu-laenuühistule kohaldatakse krediidasutuste seaduses krediidasutuse kohta sätestatut.“;

4) paragrahvi 3 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hoiu-laenuühistu on tulundusühistu vormis tegutsev finantseerimisasutus, kelle tegevuseks on üksnes käesoleva seaduse §-s 6 nimetatud teenuste osutamine.“;

5) paragrahvi 3 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

6) paragrahvi 5 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 5. Hoiu-laenuühistu liikmeskonna moodustamise põhimõtted ning asukoht ja tegevuskoht“;

7) paragrahvi 5 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hoiu-laenuühistu tegutseb liikmesuse alusel ja ta moodustatakse, arvestades käesoleva seaduse §-s 17 sätestatut.“;

8) paragrahvi 5 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

9) paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Hoiu-laenuühistu asukoht ja tegevuskoht peavad olema Eestis.“;

10) paragrahv 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 6. Hoiu-laenuühistu osutatavad teenused

(1) Hoiu-laenuühistu peamine ja püsiv tegevus on oma liikmetele finantsteenuste osutamine, mis seisneb järgmiste tehingute tegemises:

1) hoiustamistehingud hoiuste ja muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamiseks;

- 2) laenutehingud, sealhulgas tarbijakrediit, hüpoteeklaen, faktooring ja muud äriühingute finantseerimise tehingud;
- 3) tagatis- ja garantiitehingud ning muud isikule tulevikus siduvaid kohustusi tekitavad tehingud;
- 4) liisingutehingud.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule võib hoiu-laenuühistu oma liikmetele osutada järgmisi teenuseid:

- 1) Euroopa Komisjoni ja Euroopa Liidu Majanduspiirkonna lepinguriigi (edaspidi *lepinguriik*) asutatud sihtasutuse, struktuurifondi, makseagentuuri või teise sellise isiku pakutavate tagatiste, garantiide, toetuste ja sihtotstarbeliste tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamine ja nende vahendamine;
- 2) nõustamine majandustegevust puudutavates küsimustes.

(3) Hoiu-laenuühistu võib liikmetele ja muudele isikutele osutada:

- 1) valuutavahetusteenuseid;
- 2) rahasiiret ning teisi makseteenuseid vastavalt makseasutuste ja e-raha asutuste seaduses sätestatule.

(4) Hoiu-laenuühistu võib teha käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatuta tehinguid ja toiminguid üksnes juhul, kui need abistavad või täiendavad hoiu-laenuühistu osutatavaid teenuseid.

(5) Hoiu-laenuühistu ei või osutada käesolevas paragrahvis nimetatud teenuseid välisriigis piiriülevalt ega filiaali kaudu.“;

11) paragrahvi 7 lõike 2 punktist 1 jäetakse välja tekstiosa „tegevuspiirkond,“;

12) paragrahvi 7 lõike 2 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„5) revisjonikomisjoni liikmete nimed, isikukoodid ja kontaktandmed.“;

13) paragrahvi 10 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„1) hoiu-laenuühistu liikmeskonna moodustamise põhimõtte ja vastavalt sellele liikmeskonna moodustamise aluseks olev tegevus- või kutseala või ühine majandustegevus, milles liikmed osalevad ja millega hoiu-laenuühistu teenib oma liikmete ühiseid majanduslikke huve.“;

14) paragrahvis 11 asendatakse sõnad „Eesti krediitiasutuses“ sõnadega „Eestis tegevusloa saanud krediidi- või makseasutuses“;

15) paragrahvi 14 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„Hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmiseks esitab juhatus avalduse, milles näidatakse lisaks tulundusühistuseaduse § 7 lõikes 1 sätestatule:

- 1) osakapitali suurus;
- 2) revisjonikomisjoni liikmete nimed, isikukoodid ja kontaktandmed;
- 3) märkus üldkoosoleku pädevuse täielikult või osaliselt volinike koosolekule üleandmise kohta, kui hoiu-laenuühistu põhikirjaga on selline volitus antud;
- 4) Eesti krediidi- või makseasutuse teatis osakapitali sissemaksmise kohta.“;

16) paragrahvi 15 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Lisaks tulundusühistuseaduses sätestatule kantakse äriregistrisse hoiu-laenuühistu kohta käesoleva seaduse § 14 punktides 1–3 nimetatud andmed.“;

17) paragrahvi 16 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „6 eurot“ tekstiosaga „40 eurot“;

18) paragrahvi 17 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

19) paragrahvi 17 lõike 2 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(2) Hoiu-laenuühistu liikmeks võivad astuda.“;

20) paragrahvi 17 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:
„(3¹) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isikute hoiu-laenuühistusse liikmena vastuvõtmist on juhatus kohustatud välja selgitama isikute põhjendatud huvi hoiu-laenuühistu liikmeks saamise vastu ja viisi, kuidas liige osaleb ühistu majandustegevuses.“;

21) paragrahvi 17 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:
„(5) Hoiu-laenuühistu liikmeks ei tohi olla juriidiline isik, kelles samal hoiu-laenuühistul on otsene või kaudne osalus.“;

22) paragrahvi 18 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„§ 18. Hoiu-laenuühistu liikmete arv ja liikmete nimekiri“;

23) paragrahvi 18 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

24) paragrahvi 18 täiendatakse lõigetega 4–7 järgmises sõnastuses:
„(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmetele kantakse hoiu-laenuühistu liikmete nimekirja iga liikme kohta tema sidevahendite andmed.

(5) Hoiu-laenuühistu juhatus peab liikmete nimekirja viisil ja vormis, mis lubab teabe kasutamist masinloetaval kujul.

(6) Hoiu-laenuühistu liikmete sidevahendite andmeid ei esita ühistu juhatus äriregistrile.

(7) Hoiu-laenuühistu juhatus kohustub liikmete nimekirja hoidma ajakohasena ja kandma muudatuse liikmete nimekirja 30 päeva jooksul selle teadasaamisest arvates.“;

25) paragrahvi 22 lõike 3 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „31 950 eurot“ tekstiosaga „50 000 eurot“;

26) paragrahvi 22 lõiked 4 ja 5 tunnistatakse kehtetuks;

27) paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:
„(6) Hoiu-laenuühistu liikmed või volinikud otsustavad osakapitali suuruse muutmise 12 kuu jooksul osakapitali suuruse muutmise aluseks oleva asjaolu ilmnemisest arvates. Hoiu-laenuühistu juhatus esitab äriregistrile viivitamata üldkoosoleku või volinike koosoleku otsuse, millega otsustatakse hoiu-laenuühistu osakapitali suuruse muutmine.“;

28) paragrahvi 23 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „30 eurot“ tekstiosaga „50 eurot“;

29) paragrahvi 27 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) hoiu-laenuühistu peab paigutama vähemalt kümme protsenti oma liikmete hoiuste summast nõudmiseni hoiusena Eesti või lepinguriigi krediidasutusse või muudesse likviidsetesse varadesse vastavalt käesoleva seaduse § 27¹ lõigetes 4 ja 5 sätestatule;“;

30) paragrahvi 27 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) hoiu-laenuühistul on keelatud osaleda osanikuna täisühingus, täisosanikuna usaldusühingus või omada üle kümneprotsendilist otsest või kaudset osalust krediidasutuses või teises finantseerimisasutuses, välja arvatud ühistupangas;“;

31) seadust täiendatakse §-ga 27¹ järgmises sõnastuses:

„§ 27¹. Nõuded likviidsusele

(1) Hoiu-laenuühistu peab paigutama oma vara selliselt, et igal ajal, sealhulgas stressiolukorras, oleks tagatud vara likviidsus, mis võimaldaks liikmete õigustatud nõuete rahuldamise.

(2) Stressiolukorra all käesoleva paragrahvi lõike 1 tähenduses mõistetakse olukorda, kus hoiu-laenuühistu on kohustatud oma liikmetele välja maksuma vastavalt lepingutingimustele kümme protsenti liikmetelt kaasatud hoiuste kogusummast 30 päeva jooksul või tagastama liikmetele 25 protsenti osamaksude summast ühe majandusaasta jooksul.

(3) Hoiu-laenuühistu on kohustatud oma äritegevuse korraldama nii, et hoiu-laenuühistu finantseerimine ei tugineks liiga lühiajalistele või vähestele allikatele. Hoiu-laenuühistu juhatus on kohustatud pidevalt jälgima nõuete ja kohustuste tähtaegu. Hoiu-laenuühistu kohustuste täitmise tähtaegade saabumine ei või ohustada hoiu-laenuühistu jätkusuutlikku tegevust.

(4) Hoiu-laenuühistul peavad olema iga 30-päevase ajavahemiku kohta strateegia, poliitika, protseduurid ja süsteemid likviidsusriski tuvastamiseks, mõõtmiseks, juhtimiseks ja jälgimiseks, et tagada toimetulekuperioodi kestel piisav likviidsuspuhvri olemasolu. Likviidsuspuhvriina käsitatakse käesoleva seaduse tähenduses raha ja muud koormamata likviidset vara, mis võimaldab hoiu-laenuühistul täita tavapäraseid kohustusi vähemalt toimetulekuperioodi kestel, mis ei või olla lühem kui 30 päeva.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud koormamata likviidne vara tähendab vara, mida on võimalik realiseerida tavapärastel turutingimustel 30 päeva jooksul, sealhulgas sularaha, arvelduskontol olevad rahalised vahendid ja muu vara. Likviidne vara on muu hulgas:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 26.06.2013, lk 1–337) artikli 336 tabelis 1 nimetatud võlainstrumentid, mille suhtes kohaldatav spetsiifilise riski kapitalinõue ei ole suurem kui 1,6 protsenti;

2) eurofondide osakud või aktsiad, mille vara investeeritakse üksnes käesoleva lõike punktis 1 nimetatud võlainstrumentidesse.

(6) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada hoiu-laenuühistute likviidsusriski maandamise täpsema korra.“;

32) paragrahvi 28 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hoiu-laenuühistu on kohustatud laenude andmisel järgima krediteerimise häid tavasid ja vastutustundliku laenamise põhimõtet, sealhulgas kontrollima kooskõlas hoiu-laenuühistu üldkoosoleku poolt heaks kiidetud sise-eeskirjaga ajakohase teabe alusel laenusaaaja krediitdivõimelisust ja piisava tagatise olemasolu.“;

33) paragrahvi 28 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Füüsilisest isikust liikmele, kes ei tegutse oma majandus- ja kutsetegevuses, laenu andmisel peab hoiu-laenuühistu järgima oma sisekorras ning käesoleva seaduse §-s 28¹ sätestatud krediitdivõimelisuse hindamise ja tarbijale piisavate selgituste ja teabe esitamise korda ning muid vastutustundliku laenamise nõudeid, samuti kohaldama võlaõigusseaduse § 403¹ lõikes 1, § 404¹ lõikes 1 ning §-des 411, 412, 414¹ ja 416 sätestatut.“;

34) paragrahvi 28 lõiget 7 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Nimetatud isikutele või nimetatud isikutega seotud isikutele antud laenude summa või muude käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 2–7 nimetatud teenuste koguväärtus ei tohi ületada selle liikme tasutud osamaksu rohkem kui viiekordselt ega viit protsenti hoiu-laenuühistu omakapitalist.“;

35) paragrahvi 28 lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatata hoiu-laenuühistu liikmele antud laenude puhul ei tohi laenude summa kokku ületada selle liikme tasutud osamaksu rohkem kui 20-kordselt ega 20 protsenti hoiu-laenuühistu omakapitalist.“;

36) paragrahvi 28 täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Hoiu-laenuühistu ei tohi anda laenu krediidasutusele, finantseerimisasutusele ega endaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale juriidilisele isikule, välja arvatud ühistupangale, ega osutada nimetatud isikutele muid käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud teenuseid.“;

37) seadust täiendatakse §-ga 28¹ järgmises sõnastuses:

„§ 28¹. Liikme krediitdivõimelisuse hindamine

(1) Käesoleva seaduse §-s 28 nimetatud vastutustundliku laenamise nõude täitmiseks peab hoiu-laenuühistu sise-eeskirjaga kehtestama liikme krediitdivõimelisuse hindamise ja esitatud andmete kontrollimise meetodika, võttes selle väljatöötamisel arvesse vähemalt järgmisi näitajaid liikme kohta:

- 1) varaline seisund, regulaarse sissetuleku suurus ja hoiu-laenuühistusse tehtud osamaksete kogusumma;
- 2) võetud varalised kohustused, sealhulgas regulaarsete finantskohustuste suurus, võimaluse korral ka nende põhiosade ja intresside suurus;
- 3) varasem maksekohustuste, sealhulgas finantskohustuste täitmise ajalugu;
- 4) muud hinnatavad regulaarsed majapidamiskulud kogumis või asjakohasel juhul üldkohaldatavate määradena;
- 5) varasemate maksekohustuste täitmine ja teenuse osutamisest tulenevate rahaliste kohustuste võimaliku suurenemise mõju;
- 6) hoiu-laenuühistule teada olevad muud faktid, millel võib olla oluline tähtsus liikme krediitdivõimelisuse hindamisel ja mis võivad mõjutada liikme kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 7) sõlmitava teenuse osutamise lepingu tingimused, sealhulgas võetava rahalise kohustuse suurus.

(2) Krediidivõimelisuse hindamiseks peab hoiu-laenuühistu sise-eeskirjas olema krediidi andmise kohta sätestatud:

- 1) krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhe ning krediidi põhiosa ja intressimakse ning liikme sissetuleku suhe;
- 2) krediidi maksimaalne tähtaeg;
- 3) meetodika, mille põhjal analüüsida liikme võimet täita krediidilepingust tulenevaid kohustusi intressi muutumise korral.

(3) Tagatisvara käesoleva seaduse tähenduses on krediidilepingu tagatiseks olev vara.

(4) Hoiu-laenuühistul tuleb käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud liikme regulaarse sissetuleku hindamisel:

- 1) arvesse võtta, millised on liikme sissetulekuallikad, sealhulgas töötasu, pension, investeeringutulu, dividendid, tulud füüsilisest isikust ettevõtja tegevusest, tulud ettevõtlusest, üüritulu, hüvitised, toetused ja elatis, ning milline on liikme sissetulekute laekumise regulaarsus sõltuvalt liikme töölepingu või muu lepingu vormist;
- 2) aluseks võtta piisav ajavahemik, arvestades liikme sissetulekuallikaid, sissetuleku laekumise regulaarsust ning muid eelnimetatud tingimusi;
- 3) teha mõistlikke pingutusi, et kontrollida kõigi asjakohaste dokumentide ja muude tõendite õigsust, mis on aluseks ning millel on tähtsus liikme regulaarse sissetuleku suuruse arvutamisel.

(5) Hoiu-laenuühistu kontrollib liikme esitatud teavet tema sissetulekute ja kohustuste kohta, tuginedes võimaluse korral liikme esitatud krediidasutuse konto väljavõttele, kui muu kogutud teave ei ole piisav tarbija krediidivõimelisuse hindamiseks.

(6) Hoiu-laenuühistu võib anda liikmele laenu, kui ta on krediidivõimelisuse hindamise aluseks olevate andmete kogumis analüüsimise tulemusena veendunud, et laenulepingust tulenevad kohustused täidetakse lepingus kokku lepitud tingimustel.

(7) Miinimumnõuded krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtele ning krediidi põhiosa ja intressimakse ning liikme sissetuleku suhtele võib kehtestada valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

38) paragrahvi 29 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hoiu-laenuühistul peab olema laenukomitee, kui hoiu-laenuühistus on vähemalt 50 liiget. Kui hoiu-laenuühistus on vähem kui 50 liiget, peab tal olema laenukomitee, kui see on põhikirjaga ette nähtud.“;

39) paragrahvi 31 lõiget 2 täiendatakse punktidega 5–8 järgmises sõnastuses:

„5) sisemised protseduurireeglid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide kohaldamiseks ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse rakendamiseks ning nende täitmise sisekontrollieeskirjad;

6) hoiu-laenuühistu liikmete nimel ja arvel tehingute ja toimingute tegemise ning nõustamisteenuse osutamise korra, sealhulgas liikmele laenu andmisel tema krediidivõimelisuse hindamise, liikmele teabe andmise ja laenulepingu tagatiseks oleva vara hindamise korra ning krediidi kulukuse määra, sealhulgas tüüpnaite arvestamise alused ja korra;

7) liikmega vaidluste lahendamise korra;

8) hoiu-laenuühistu juhatuse ja nõukogu liikmete sobivuse hindamise korra.”;

40) paragrahvi 32 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) audiitori ja revisjonikomisjoni liikme nimetamine, nende tasustamise aluste ja korra kehtestamine;“;

41) paragrahvi 32 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) tegevusloa, sealhulgas krediidiasutuse tegevusloa taotluse esitamise otsustamine;“;

42) paragrahvi 32 lõike 1 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;

43) paragrahvi 32 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Hoiu-laenuühistu üldkoosoleku pädevuse võib täielikult või osaliselt üle anda volinike koosolekule üksnes kooskõlas käesoleva seaduse §-ga 32⁴.“;

44) seadust täiendatakse §-dega 32¹–32⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 32¹. Üldkoosoleku kokkukutsumine ja päevakord

(1) Üldkoosoleku päevakorra kohaldatakse tulundusühituseaduse §-s 40¹ sätestatud, kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.

(2) Juhatus peab erakorralise üldkoosoleku kokku kutsuma, kui:

- 1) ilmneb, et hoiu-laenuühistu netovara suurus ei vasta käesoleva seaduse § 22 lõike 3 teises lauses sätestatule;
- 2) ilmneb, et hoiu-laenuühistu ei suuda täita käesoleva seaduse §-s 27¹ sätestatud nõudeid;
- 3) seda nõuab vähemalt üks kümnendik liikmetest või volinikest;
- 4) seda nõuab nõukogu;
- 5) seda nõuab revisjonikomisjoni liige või audiitor.

(3) Vähemalt kümme hoiu-laenuühistu liiget võivad nõuda täiendavate küsimuste võtmist päevakorda. Iga täiendava küsimuse kohta tuleb esitada põhjendus.

§ 32². Vara vähenemine

(1) Käesoleva seaduse § 32¹ lõike 2 punktis 1 või 2 sätestatud juhul peavad liikmed erakorralisel üldkoosolekul otsustama:

- 1) osakapitali suurendamise, tingimusel et netovara suurus vastaks tegutsemise igal ajahetkel vähemalt osakapitalile;
- 2) muude abinõude tarvitusele võtmise, mille tulemusena hoiu-laenuühistu netovara suurus vastaks käesoleva seaduse § 22 lõike 3 teises lauses ning §-des 27, 27¹ ja 28 sätestatud nõuetele;
- 3) hoiu-laenuühistu lõpetamise või ühinemise;
- 4) pankrotiavalduse esitamise.

(2) Hoiu-laenuühistu suhtes ei kohaldata tulundusühituseaduse §-s 49 sätestatud.

§ 32³. Erikontroll

(1) Hoiu-laenuühistu erikontrolli korraldamisele kohaldatakse tulundusühituseaduse §-s 71 sätestatud, kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.

(2) Vähemalt kümme hoiu-laenuühistu liiget võivad nõuda hoiu-laenuühistu juhtimise või varalise seisundiga seotud küsimustes erikontrolli korraldamise otsustamist ja erikontrolli läbiviija määramist üldkoosoleku poolt.

(3) Kui üldkoosolek erikontrolli korraldamist ei otsusta, võib vähemalt üks kümnendik ühistu liikmetest nõuda erikontrolli korraldamise otsustamist ja erikontrolli läbiviija määramist kohtu poolt.

§ 32⁴. Volinike koosolek

(1) Kui hoiu-laenuühistel on vähemalt 500 liiget, võib hoiu-laenuühistu põhikirjaga ette näha, et üldkoosoleku pädevus antakse täielikult või osaliselt üle volinike koosolekule. Volinikud valib ja kutsub tagasi üldkoosolek.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul peab hoiu-laenuühistel olema vähemalt 20 volinikku. Ühe voliniku võib valida kuni 25 liikme kohta.

(3) Hoiu-laenuühistu volinik peab olema hoiu-laenuühistu liige, kes ei tohi olla hoiu-laenuühistu juhatuse liige, nõukogu liige, laenukomitee liige, audiitor, pankrotivõlgnik ega isik, kelle varasem tegevus või tegevusetus on põhjustanud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa tühistamise või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja.

(4) Põhikirja säte või tehing, mis on vastuolus käesolevas paragrahvis sätestatuga, on tühine.

§ 32⁵. Hoiu-laenuühistu nõukogu

(1) Hoiu-laenuühistu nõukogu planeerib hoiu-laenuühistu tegevust, korraldab juhtimist ja teostab kontrolli juhatuse tegevuse üle. Kontrolli tulemused teeb nõukogu teatavaks üldkoosolekule ja volinike koosolekule selle olemasolu korral.

(2) Hoiu-laenuühistu nõukogul on kolm liiget, kui põhikirja ei näe ette suuremat liikmete arvu. Nõukogu liige peab olema teovõimeline füüsiline isik.

(3) Nõukogu liige peab olema hoiu-laenuühistu liige.

(4) Nõukogu liikmeks ei või olla hoiu-laenuühistu juhatuse liige, prokurist, audiitor ega laenukomitee liige, samuti krediidasutuse ega teise finantseerimisasutuse, välja arvatud ühistupanga, juhatuse või nõukogu liige. Põhikirjas võib näha ette muid isikuid, kes ei või olla nõukogu liikmeks.

(5) Nõukogu pädevusse kuulub laenukomitee tegevuse peale esitatud kaebuste läbivaatamine, kui põhikirjaga ei ole seda antud üldkoosoleku või volinike koosoleku pädevusse.

(6) Nõukogu nõusolek on vajalik hoiu-laenuühistu nimel selliste tehingute tegemiseks, mis väljuvad igapäevasest majandustegevusest, sealhulgas tehingud, millega kaasneb:

- 1) osaluse omandamine ja lõppemine teistes ühingutes;
- 2) tütarettevõtja asutamine või lõpetamine;
- 3) ettevõtte omandamine, võõrandamine või selle tegevuse lõpetamine;
- 4) kinnisasjade ja registrisse kantud vallasasjade võõrandamine ja koormamine.

(7) Põhikirjaga võib ette näha, et käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud tehingute tegemiseks ei ole nõukogu nõusolekut vaja või on see vajalik ainult põhikirjas nimetatud juhtudel. Põhikirjaga võib nõukogule anda õiguse otsustada ka muid küsimusi, mille otsustamine ei kuulu vastavalt seadusele või põhikirjale juhatuse või üldkoosoleku pädevusse.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud nõusolekut ei ole tehingu tegemiseks vaja, kui tehinguga viivitamisega kaasneks hoiu-laenuühistule oluline kahju.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud tingimus ei kehti kolmandate isikute suhtes.“;

45) paragrahvi 34 lõikes 1 asendatakse sõnad „kolm liiget“ sõnadega „kaks liiget“;

46) seadust täiendatakse §-ga 34¹ järgmises sõnastuses:

„§ 34¹. Juhatuse liikme kohustused ja vastutus

(1) Hoiu-laenuühistu juhatus on muu hulgas kohustatud:

- 1) töötama välja äriplaani nõukogu kinnitatud strateegia elluviimiseks;
- 2) kehtestama ja regulaarselt üle vaatama hoiu-laenuühistu riskide võtmise, juhtimise, jälgimise ning maandamise põhimõtted ja protseduurid ning sise-eeskirjad, mis hõlmavad nii olemasolevaid kui ka potentsiaalseid riske;
- 3) tagama, et kõik hoiu-laenuühistu töötajad oleksid teadlikud nende töökohustustega seotud õigusaktide sätetest ning hoiu-laenuühistu juhtimisorganite kinnitatud dokumentides sätestatud põhimõtetest;
- 4) tagama kontrolli selle üle, et hoiu-laenuühistu ja tema töötajate tegevus oleks kooskõlas õigusaktidega ning hoiu-laenuühistu juhtimisorganite kinnitatud dokumentide ja heade tavadega;
- 5) täitma muid käesolevast seadusest tulenevaid kohustusi.

(2) Juhatus peab esitama nõukogule vähemalt kord kolme kuu jooksul ülevaate hoiu-laenuühistu tegevusest ja majanduslikust olukorrast.

(3) Juhatus peab kohe teavitama nõukogu liikmeid hoiu-laenuühistu majandusliku seisundi halvenemisest, selle ohust või käesoleva seaduse 5. peatüki sätetest kõrvalekaldumisest.

(4) Juhatus peab hoiu-laenuühistu üldkoosolekul andma ülevaate käesoleva seaduse § 41 lõike 4 alusel tuvastatud rikkumistest ning esitama kava või ettepanekud, millal ja mis viisil need rikkumised kõrvaldatakse.”;

47) paragrahv 36 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 36. Hoiu-laenuühistu juhtorgani liikmetele ja töötajatele esitatavad nõuded

(1) Hoiu-laenuühistu juhatuse, nõukogu (edaspidi koos *juhtorgan*) või laenukomitee liikmeks ega revisjonikomisjoni liikmeks ei tohi olla isik:

- 1) kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise;
- 2) kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja või kelle varasem tegevus äriühingu juhtorgani liikmena on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist selliselt, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja klientide huvid oleksid küllaldaselt kaitstud, või kelle varasem tegevus on näidanud, et ta muul mõjuval põhjusel ei ole sobiv äriühingut juhtima.

(2) Hoiu-laenuühistu juhtorgani liikmeks võib olla teovõimeline füüsiline isik, kellel on laitmatu ärialane maine ning hoiu-laenuühistu juhtorganis osalemiseks vajalik haridus, teadmised ja kutsealane sobivus. Hoiu-laenuühistu juhtorgani liikme valimiseks või määramiseks on vajalik isiku kirjalik nõusolek. Koos kirjaliku nõusolekuga esitab isik ülevaate oma hariduse, töökogemuse, ettevõtluses osalemise ja tema kohta karistusregistrisse kantud karistuste kohta ning kinnituse, et puuduvad käesolevas seaduses sätestatud asjaolud, mis välistavad õiguse olla hoiu-laenuühistu juhtorgani liige.

(3) Hoiu-laenuühistu juhatuse liige ei tohi olla hoiu-laenuühistu nõukogu liige ega audiitor ega nendega samaväärset majanduslikku huvi omav isik.

(4) Hoiu-laenuühistu juhatuse liige ei või sõlmida teiste isikutega lepinguid, mille kohaselt on tema ülesandeks investeerimine, laenu- ja investeerimisprojektide koostamine või vahendamine või muu selline tegevus.

(5) Hoiu-laenuühistu juhatuse liige ei või tegutseda töötajana, juhtorgani liikmena ega audiitorina krediidasutuses või teises finantseerimisasutuses, sealhulgas teises hoiu-laenuühistus.

(6) Hoiu-laenuühistu juhtorgani liige ja töötaja, laenukomitee liige ja revisjonikomisjoni liige on kohustatud seadma hoiu-laenuühistu ning selle liikmete majanduslikud huvid kõrgemale oma isiklikest majanduslikest huvidest.

(7) Hoiu-laenuühistu säilitab käesoleva paragrahvi lõike 2 kolmandas lauses sätestatud andmete ja dokumentide originaale või koopiaid viis aastat pärast töösuhte lõppemist.“;

48) paragrahvi 39 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Revisjonikomisjon revideerib hoiu-laenuühistu tegevust, sealhulgas:

1) kontrollib hoiu-laenuühistu ning tema juhtorganite liikmete ja nende tegevuse vastavust õigusaktidele, juhtorganite otsustele, sise-eeskirjadele, hoiu-laenuühistu sõlmitud lepingutele ja heale tavale;

2) teostab järelevalvet käesoleva seaduse kohaselt kehtestatud tegevuspõhimõtete ja sise-eeskirjade ning hoiu-laenuühistu kohustuste täitmisel esinevate puuduste kõrvaldamiseks võetud meetmete asjakohasuse ja tulemuslikkuse üle ning hindab neid regulaarselt;

3) nõustab hoiu-laenuühistu teenuste osutamise eest vastutavaid isikuid käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmisega seotud küsimustes;

4) esitab käesoleva seaduse kohaselt ette nähtud aruandeid.

(2) Hoiu-laenuühistu tagab revisjonikomisjonile kõik revisjonikomisjoni ülesannete täitmiseks vajalikud õigused ja töötingimused, sealhulgas õiguse saada selgitusi ja teavet hoiu-laenuühistu juhtorganite liikmetelt ja töötajatelt ning võimaluse jälgida avastatud puuduste kõrvaldamist ja tehtud ettepanekute täitmist.

(3) Revisjonikomisjon on kohustatud talle hoiu-laenuühistu kohta teatavaks saanud teabe, mis osutab käesoleva seaduse nõuetele mittevastavusele või liikme huvide olulisele kahjustamisele, viivitamata edastama hoiu-laenuühistu nõukogule ja üldkoosolekule ning hoiu-laenuühistu volinikele nende olemasolu korral.“;

49) paragrahvi 40 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Revisjonikomisjon esitab hoiu-laenuühistu juhatusele ja nõukogule vähemalt kord kuue kuu jooksul ülevaate tuvastatud riskide, läbiviidud analüüside ja kontrollide tulemuste ning muude käesoleva seaduse § 39 lõikes 3 nimetatud asjaolude kohta nende olemasolu korral. Ülevaade peab sisaldama hinnangut ka vastavusriski ja potentsiaalsete riskide kohta, mis muu hulgas tulenevad õigusaktide muudatustest.

(2) Kui hoiu-laenuühistu juhatus ei ole võtnud kasutusele abinõusid käesoleva seaduse § 39 lõikes 3 nimetatud rikkumiste kõrvaldamiseks kahe kuu jooksul nendest teadasaamisest arvates, nõuab revisjonikomisjon vastavalt käesoleva seaduse § 32¹ lõike 2 punktile 5 juhatusele hoiu-laenuühistu erakorralise üldkoosoleku kokkukutsumist.“;

50) paragrahvi 40 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

51) paragrahvi 41 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hoiu-laenuühistu raamatupidamise aastaaruanne peab olema auditeeritud.“;

52) paragrahvi 41 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule korraldab hoiu-laenuühistu käesoleva seaduse §-s 27, § 27¹ lõikes 4 ja §-s 28 sätestatud nõuete täitmise audiitorkontrolli (edaspidi *eritöö*). Käesoleva seaduse §-s 27 ja 28 sätestatud nõuete puhul viiakse eritöö läbi vastavalt vandeaudiitori kutsetegevuse standardile ISA 800 ja § 27¹ lõikes 4 sätestatud nõude puhul vastavalt kutsetegevuse standardile ISAE 3000 piiratud kindlustunnet andvana.“;

53) paragrahvi 41 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud eritöö tulemusi käsitlevas vandeaudiitori aruandes esitab audiitorettevõtja hoiu-laenuühistu juhatusele, nõukogule ja olemasolu korral volinikele aruande, milles avaldab arvamust käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud nõuete järgimise kohta. Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 4 nimetatud nõuete rikkumise tuvastamise korral tuleb lisada viide seadusest tulenevale nõudele, millele hoiu-laenuühistu tegevus ei vasta, ning selgitus, milles seisneb seadusest tuleneva nõude rikkumine.“;

54) seadust täiendatakse 7¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„7¹. peatükk

RAAMATUPIDAMINE, ARUANDLUS JA AVALIKUSTATAV TEAVE

§ 41¹. Raamatupidamise korraldamine

(1) Hoiu-laenuühistu lähtub raamatupidamisarvestuse korraldamisel käesolevast seadusest, raamatupidamise seadusest, muudest õigusaktidest ning hoiu-laenuühistu põhikirjast ja raamatupidamise sise-eeskirjast.

(2) Raamatupidamisega tagatakse tõese teabe saamine hoiu-laenuühistu finantsseisundi ja majandustegevuse kohta.

(3) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täpsemad nõuded hoiu-laenuühistute raamatupidamisarvestusele ja aruandluse korraldamisele.

§ 41². Aruanded ja nende esitamine

(1) Hoiu-laenuühistu juhatus koostab ja esitab revisjonikomisjonile aruanded käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud korras.

(2) Hoiu-laenuühistu juhatus esitab revisjonikomisjonile üks kord kolme kuu jooksul hoiu-laenuühistu bilansi, kasumiaruande ja andmed liikmete arvu kohta.

(3) Hoiu-laenuühistu juhatus esitab revisjonikomisjonile majandusaasta aruande, vandeaudiitori aruande ära kirja, kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepaneku ja otsuse ning üldkoosoleku protokollil väljavõtte majandusaasta aruande kinnitamise või kinnitamata jätmise otsuse kohta kahe nädala jooksul pärast üldkoosoleku toimumist.

(4) Revisjonikomisjoni liige võib nõuda hoiu-laenuühistu juhatuselt muid käesolevas paragrahvis nimetatud andmeid ja dokumente, mis võimaldavad revisjonikomisjonil täita käesoleva seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud ülesandeid.

§ 41³. Liikme õigus saada teavet, andmete säilitamine ja hoiu-laenuühistu kohta avalikustatav teave

(1) Hoiu-laenuühistu juhatus esitab hoiu-laenuühistu liikmele elektroonilises vormis auditeeritud majandusaasta aruande hiljemalt kümme päeva enne majandusaasta aruande kinnitamist otsustava üldkoosoleku toimumist.

(2) Hoiu-laenuühistu liikme nõudmisel esitab hoiu-laenuühistu juhatus liikmele 30 päeva jooksul sellekohase nõude saamisest arvates järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) viimane auditeeritud majandusaasta aruanne;
- 2) liikme hoiu-laenuühistusse hoiustatud rahaliste vahendite koguväärtus, sealhulgas liikme osamaksude ja kogunenud intresside summa teabe küsimise aja seisuga;
- 3) viimati koostatud vandeaudiitori arvamus vastavalt käesoleva seaduse § 41 lõikele 4;
- 4) käesoleva seaduse § 27¹ lõikes 4 nimetatud andmed ja dokumendid likviidsusriski vältimise ja maandamise kohta;
- 5) käesoleva seaduse § 36 lõikes 2 sätestatud teave hoiu-laenuühistu juhtorganite liikmete kohta ning juhtorganite liikmete ja revisjonikomisjoni liikmete sidevahendite andmed;
- 6) äriregistrile esitatav ühistu liikmete nimekiri, millele on lisatud iga liikme sidevahendite andmed;
- 7) teave väljastatud laenude kohta laenusajate kaupa viimase kuu lõpu seisuga;
- 8) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa viimase kuu seisuga;
- 9) Eesti Pangale esitatud hoiu-laenuühistu bilanss ja kasumiaruanne viimase aruandlusperioodi kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ei kohaldata, kui hoiu-laenuühistu on nimetatud teabe ja dokumendid teinud liikmetele kättesaadavaks elektroonilise süsteemi kaudu või edastanud muul viisil.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 5 nimetatud andmeid säilitab hoiu-laenuühistu viis aastat pärast juhtorgani või revisjonikomisjoni liikme tagasikutsumist või tema volituste lõppemist.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 6 nimetatud isikuandmeid töötleb hoiu-laenuühistu seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 6 nimetatud isikuandmeid säilitab hoiu-laenuühistu kolm aastat pärast liikme liikmesuse lõppemist.

(7) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2, 4, 7 ja 8 nimetatud andmetele ja dokumentidele esitatavad täpsemad nõuded.

(8) Hoiu-laenuühistu auditeeritud majandusaasta aruanne ja põhikiri peavad olema kättesaadavad hoiu-laenuühistu asukohas ja veebilehel selle olemasolu korral.

(9) Hoiu-laenuühistu juhatus peab liikme nõudmisel edastama käesolevas paragrahvis nimetatud teabe paber kandjal ja võib selle eest küsida mõistlikku tasu.

§ 41⁴. Teabe esitamine Eesti Pangale

Hoiu-laenuühistu esitab Eesti Pangale perioodiliselt statistilisi andmeid riikliku statistika seaduses, Eesti Panga seaduses ning selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud korras.“;

55) paragrahvi 45 lõike 1 punktid 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) üldkoosoleku otsuse alusel (vabatahtlik lõpetamine);

2) kohtumääruse alusel (sundlõpetamine);“;

56) seadust täiendatakse 8¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„8¹. peatükk

HOIU-LAENUÜHISTU PANKROT

§ 45¹. Pankrotiseaduse kohaldamine hoiu-laenuühistu pankroti korral

Hoiu-laenuühistu pankrotiavalduse esitamisele, pankroti väljakuulutamisele ja pankrotimenetlusele kohaldatakse pankrotiseaduses sätestatud, kui käesolevas peatükis ei ole sätestatud teisiti.

§ 45². Ajutise halduri nimetamine

Kui kohus on võtnud pankrotiavalduse menetlusse, otsustab ta kolme päeva jooksul ajutise halduri nimetamise, tehes selle kohta määruse. Kui ajutise halduri nimetamine otsustatakse eelistungil, otsustab kohus seitsme päeva jooksul pankrotiavalduse saamisest arvates istungi toimumise aja ja edastab kutsed. Sellisel juhul otsustab kohus ajutise halduri nimetamise kümne päeva jooksul pankrotiavalduse saamisest arvates.

§ 45³. Pankroti väljakuulutamine ja hoiu-laenuühistust võlgniku maksejõuetuse eeldamine

Lisaks pankrotiseaduse § 31 lõikes 1¹ sätestatule eeldatakse hoiu-laenuühistust võlgniku maksejõuetust, kui hoiu-laenuühistu netovara on alla käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 sätestatud määra.

§ 45⁴. Hoiu-laenuühistu pankrotimäärusest teavitamine

(1) Haldur teavitab kõiki hoiustajaid ja teisi teadaolevaid võlausaldajaid pankrotimäärusest ning võlausaldajate esimese üldkoosoleku ajast ja kohast. Hoiu-laenuühistu teadaolevate võlausaldajate teavitamise suhtes ei kohaldata pankrotiseaduse § 34 lõiget 2.

(2) Haldur teavitab kõiki isikuid, kellel on kohustusi võlgniku suhtes, võlgniku pankroti väljakuulutamisest ja esitab andmed enda kutsealase maksekonto kohta, millele tasutakse hoiu-laenuühistule võlgnetavad summad.

§ 45⁵. Nõuete rahuldamisjärgud

Pärast pankrotiseaduse § 146 lõikes 1 nimetatud väljamaksete tegemist rahuldatakse võlausaldajate nõuded järgmistes järkudes:

- 1) pandiga tagatud tunnustatud nõuded pankrotiseaduse § 153 lõikes 2 sätestatud ulatuses;
- 2) hoiuse lepingutest tulenevad tunnustatud nõuded;
- 3) muud tähtjaks esitatud tunnustatud nõuded;
- 4) muud tähtjaks esitamata, kuid tunnustatud nõuded.”;

57) seadust täiendatakse §-dega 47¹–47³ järgmises sõnastuses:

„§ 47¹. Hoiu-laenuühistute moodustamine ja edasine tegevus pärast 2024. aasta 1. aprillil jõustunud redaktsiooni

(1) Pärast 2024. aasta 1. aprilli ei või tulundusühistut hoiu-laenuühistuna moodustada ega teda sellisel kujul äriregistrisse kanda.

(2) Enne 2024. aasta 1. aprilli asutatud ja tegutsenud hoiu-laenuühistu ei või enam uusi liikmeid pärast 2025. aasta 1. jaanuari vastu võtta.

(3) Enne 2024. aasta 1. aprilli asutatud ja tegutsenud hoiu-laenuühistu ei või alates 2026. aasta 1. jaanuarist uusi hoiuse- või laenulepinguid sõlmida ega olemasolevate hoiuse- või laenulepingute kehtivust pikendada.

§ 47². Tegevuse kooskõlla viimine käesoleva seaduse 2024. aasta 1. aprillil jõustunud redaktsiooni nõuetega

(1) Enne 2024. aasta 1. aprilli asutatud ja tegutsenud hoiu-laenuühistu peab oma tegevuse ning dokumendid viima vastavusse käesoleva seaduse 2024. aasta 1. aprillil jõustunud redaktsiooni § 2 lõigetes 4–6, § 3 lõikes 1, § 5 lõigetes 1 ja 3, §-s 6, § 7 lõike 2 punktides 11 ja 12, § 10 lõikes 1, §-des 11, 14 ja 15, § 17 lõigetes 3¹ ja 5, § 18 lõigetes 4–7, § 22 lõigetes 3 ja 6, § 23 lõikes 1, § 27 lõike 1 punktides 1 ja 3, §-s 27¹, § 28 lõigetes 1, 1¹, 7, 9 ja 10, §-s 28¹, § 29 lõigetes 1, 5 ja 6, § 31 lõike 2 punktides 5–7, § 32 lõike 1 punktis 4, § 32 lõikes 3, §-des 32¹–32⁵, § 34 lõikes 1, §-des 34¹ ja 36, § 37 lõikes 1, §-des 39 ja 40, § 41 lõigetes 1, 4 ja 5, §-des 41¹, 41² ja 41⁴, § 43 lõikes 3 ning § 45 lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud nõuetega hiljemalt 2025. aasta 1. jaanuariks.

(2) Nende liikmete suhtes, kes astuvad hoiu-laenuühistu liikmeks pärast 2024. aasta 1. aprilli, kohaldatakse käesoleva seaduse 2024. aasta 1. aprillil jõustunud redaktsiooni § 16 lõikes 1 ja § 23 lõikes 1 sätestatud sisseastumismaksu ja osamaksu määra liikmeks astumise ajal.

§ 47³. Krediidiasutuse tegevusloa taotlemine ja hoiu-laenuühistute tegevuse lõpetamine

(1) Enne käesoleva seaduse 2024. aasta 1. aprilli asutatud ja tegutsenud hoiu-laenuühistu võib alates 2029. aasta 1. jaanuarist tegutseda edasi üksnes krediidiasutuse vormis, sealhulgas ühistupangana.

(2) Kui hoiu-laenuühistu ei ole krediidiasutuse tegevusloa taotlust hiljemalt 2027. aasta 1. jaanuariks esitanud või Finantsinspektsioon on keeldunud talle tegevusloa andmast, peab ta olemasolevatele liikmetele hoiustamistehingute ja makseteenuste osutamise ning tarbijakrediidi

väljastamise vastavalt lepingutes sätestatud tähtaegadele lõpetama, välja arvatud juhul, kui vastaval tulundusühistel on makseteenuste osutamise jaoks makseasutuse või krediidi andmise jaoks krediidiandja tegevusluba. Eeltoodud juhul peab hoiu-laenuühistu hiljemalt 2028. aasta 31. detsembriks oma tegevuse lõpetama või jätkama tulundusühistuna, ilma et teda käsitataks hoiu-laenuühistuna.

(3) Kui hoiu-laenuühistu on vastavalt krediidiasutuste seadusele tegevusloa taotluse esitanud, kuid Finantsinspektsioon ei ole 2028. aasta 31. detsembriks tegevusloa andmist või sellest keeldumist otsustanud, ei loeta hoiu-laenuühistu tegevust tegevusloata tegevuseks karistusseadustiku tähenduses. Sellel juhul ei ole hoiu-laenuühistel lubatud alates 2029. aasta 1. jaanuarist kuni tegevusloa andmise või sellest keeldumise otsustamiseni uusi lepinguid käesoleva seaduse §-s 6 nimetatud teenuste osutamiseks sõlmida, enne 2029. aasta 1. jaanuari sõlmitud lepinguid nimetatud teenuste osutamiseks pikendada ega hoiu-laenuühistusse uusi liikmeid vastu võtta.“;

58) seadust täiendatakse §-ga 49 järgmises sõnastuses:

„§ 49. Hoiu-laenuühistu seaduse kehtetuks tunnistamine

Hoiu-laenuühistu seadus tunnistatakse kehtetuks 2029. aasta 1. jaanuarist.“.

§ 2. Krediidiandjate ja -vahendajate seaduse muutmise

Krediidiandjate ja -vahendajate seaduse § 2 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Käesolevat seadust ei kohaldata hoiu-laenuühistule, kui mitte ühegi tema sõlmitava või vahendatava krediidilepingu krediidi kulukuse määr ei ületa krediidi andmise ajal Eesti Panga viimati avaldatud viimase kuue kuu keskmist krediidiasutuste poolt eraisikutele antud tarbimislaenude kulukuse määra.“.

§ 3. Krediidiasutuste seaduse muutmise

Krediidiasutuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Krediidiasutus võib tegutseda aktsiaseltsi või tulundusühistuna ja temale kohaldatakse vastavalt kas aktsiaseltsi või tulundusühistu kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.“;

2) paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Ühistupank ei või tegutseda aktsiaseltsi vormis.“;

3) paragrahvi 13¹ lõike 1 punktis 10 asendatakse sõnad „, siseauditiüksuse juhi või revisjonikomisjoni esimehe“ sõnadega „ning siseauditi üksuse juhi“;

4) paragrahvi 13¹ lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

5) paragrahvi 13¹ täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Ühistupanga puhul tuleb tegevusloa saamiseks lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentidele ja andmetele esitada ka audiitorettevõtja koostatud varade kvaliteedi hindamise aruanne, kui ühistupanga tegevusloa taotleja on tegutsenud äriühing, kes osutab käesoleva seaduse §

6 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud teenuseid. Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud aruanne peab sisaldama audiitorettevõtja arvamust krediitiasutuse tegevusloa taotleja laenuportfellile kehtestatud nõuete täitmise kohta. Nimetatud aruande puhul viiakse hindamine läbi vastavalt vandeaudiitori kutsetegevuse standardile ISA 800.”;

6) paragrahvi 29 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

7) paragrahvi 38 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Ühistupanga asutamisel, tegutsemisel ja lõpetamisel kohaldatakse käesolevas seaduses sätestatud käesolevas peatükis toodud erisustega.“;

8) paragrahvi 39 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

9) paragrahvi 42 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „lisaks hoiu-laenuühistu seaduses sätestatule“;

10) paragrahvi 42 lõike 1 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 42 lõiget 1 täiendatakse punktidega 6–11 järgmises sõnastuses:

„6) ühistupanga liikmeks vastuvõtmise tingimused ja liikmetele kohaldatavad nõuded;

7) sisseastumismaksu suurus ja tasumise kord;

8) osamaksu suurus ja tasumise kord;

9) osakapitali suurus;

10) reservkapitali ja muude reservide suurus ning moodustamise kord;

11) muud käesolevas seaduses sätestatud kohustuslikud tingimused.“;

12) paragrahvi 42 lõige 4 ja § 42¹ lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

13) paragrahvi 42¹ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Ühistupanga liikmeks vastuvõtmise ja väljaarvamise otsustab isiku avalduse alusel ühistupanga juhatus, kui põhikirjaga ei ole seda õigust antud nõukogule, 30 päeva jooksul asjaomase avalduse saamisest arvates. Ühistupanga liikmeks vastuvõtmise ja väljaarvamise otsuse tegemisel tuleb kontrollida liikme vastavust käesoleva seaduse ja põhikirja nõuetele.“;

14) paragrahvi 42¹ lõike 4 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Üldkoosolek võib erandkorras määrata osamaksu väljamaksmiseks eelsätestatust pikema tähtaja, mis ei või olla pikem kui viis aastat, kui pärast väljamakse tegemist ei oleks ühistupanga omavahendid piisavad käesolevas seaduses sätestatud usaldatavusnormatiivide ja muude käesolevas seaduses ning selle alusel kehtestatud nõuete täitmiseks.“;

15) seadust täiendatakse §-ga 42² järgmises sõnastuses:

„§ 42². Juhatusel liikmed

(1) Ühistupanga juhatuses on kolm liiget, kui põhikirja ei näe ette suuremat liikmete arvu või kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.

(2) Ühistupanga juhatuses võib olla kaks liiget, kui ühistupanga osakapital on alla viie miljoni euro.

(3) Ühistupanga juhatuse liige ei pea olema ühistupanga liige, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.“;

16) paragrahv 44 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 44. Ühistupanga osa- ja algkapital

(1) Ühistupanga osakapital võib erinevalt käesoleva seaduse § 35 lõigetes 1 ja 2 sätestatust olla vähemalt üks miljon eurot, kui ühistupank ei osuta väärtpaberituru seaduse § 43 lõikes 1 nimetatud investeerimisteenuseid ega käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud teenuseid välisriigis, asutades selleks filiaali või osutades piiriüleseid teenuseid.

(2) Ühistupanga algkapital koosneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 26 lõike 1 punktides a–e nimetatud kapitalist ja reservidest.

(3) Ühistupanga liikmed otsustavad osakapitali suuruse muutmise 12 kuu jooksul arvates osakapitali suuruse muutmise aluseks oleva olukorra tekkimisest.

(4) Ühistupanga juhatus kutsub kokku erakorralise üldkoosoleku ühistupanga osakapitali muutmiseks, kui ühistupanga osakapital väheneb vähemalt viie protsendi võrra võrreldes riigi andmekogudes ja Finantsinspeksiooni veebilehel kajastuva summaga.

(5) Ühistupanga juhatus esitab äriregistrile viivitamata üldkoosoleku otsuse, millega otsustatakse ühistupanga osakapitali suuruse muutmise.“;

17) seadust täiendatakse §-dega 44¹ ja 44² järgmises sõnastuses:

"§ 44¹. Ühistupanga poolt investeerimisteenuste ja välisriigis teenuste osutamine

(1) Ühistupangal on õigus osutada väärtpaberituru seaduse § 43 lõikes 1 nimetatud investeerimisteenuseid ja käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud teenuseid välisriigis, asutades selleks filiaali või osutades piiriüleseid teenuseid, kui tema osakapital on vähemalt viis miljonit eurot.

(2) Ühistupank teavitab Finantsinspeksiooni, kui ta soovib alustada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud investeerimisteenuste osutamist või käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud teenuste osutamist välisriigis.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus keelata ühistupangal investeerimisteenuste osutamine või teenuste osutamine välisriigis, kui ühistupanga osakapitali määr langeb alla viie miljoni euro.

§ 44². Osalus ühistupangas

(1) Ühistupanga puhul võetakse liikme olulise osaluse määramisel täiendavalt arvesse liikme rahalist ja mitterahalist panust ühistupanka, muu hulgas tema antud laene või tehtud sissemaksid ühistupanka või muul viisil ühistupanga tegevuse arvestatavat toetamist. Samuti tuleb olulise osaluse määramisel kaaluda liikme mõju ühistupanga juhtimisele tervikuna, mis võib tuleneda liikme rollist, ühiskondlikust kuvandist või muudest sarnastest asjaoludest.

(2) Ühistupank peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 toodud olulise osaluse määramisel viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni kõikidest asjaoludest, mis võivad tuua kaasa liikme olulise osaluse või kontrolli ühistupanga üle.“;

18) paragrahv 47 tunnistatakse kehtetuks;

- 19) paragrahvi 49 lõike 2 punktist 2 jäetakse välja tekstiosa „, revisjonikomisjoni liige“;
- 20) paragrahvi 51 lõikest 3 jäetakse välja tekstiosa „ja ühistupangale ei kohaldata hoiu-laenuühistu seaduse §-s 40 sätestatud“;
- 21) paragrahvi 53 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „revisjonikomisjoni liige,“;
- 22) paragrahvi 54 lõigetest 2 ja 3 jäetakse välja tekstiosa „või revisjonikomisjoni esimees“;
- 23) paragrahvi 56 lõikest 3 jäetakse välja tekstiosa „revisjonikomisjoni liige, revident,“;
- 24) paragrahvi 59 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;
- 25) paragrahvi 60 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) Krediidiasutuse siseauditi üksuse juhiks võib olla isik, kellel lisaks käesolevas seaduses võtmeisiku kohta sätestatule on kõrgharidus ning siseauditi üksuse juhtimiseks vajalikud teadmised ja kogemused. Krediidiasutuse siseauditi üksuse juhile kohaldatakse audiitortegevuse seaduses atesteeritud siseaudiitori kohta sätestatud nõudeid ja tegevuse õiguslikke aluseid.“;
- 26) paragrahvi 60 lõigetest 2 ja 5 jäetakse välja sõnad „ja revisjonikomisjoni liige“ vastavas arvus;
- 27) paragrahvi 60 lõike 3 teine lause tunnistatakse kehtetuks;
- 28) paragrahvi 60 lõikest 4 jäetakse välja sõnad „või revisjonikomisjoni liikmete“;
- 29) paragrahvi 68 lõike 1 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„8) dokumendid krediidiasutuse juhtide ja siseauditi üksuse juhi kohta, mis kinnitavad nende isikute usaldusväärsust ja vastavust käesoleva seaduse nõuetele;“;
- 30) paragrahvi 99 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„3) saada informatsiooni ning teha koostööd krediidiasutuse siseauditi üksusega.“;
- 31) paragrahvi 116 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:
„(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule lõpetatakse ühistupank, kui ühistupangal on vähem kui 50 liiget ja liikmete arv ei ole kahe kuu jooksul suurenenud.

(5) Kui ühistupanka ei lõpetata vabatahtlikult kuue kuu jooksul arvates käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtajast, on Finantsinspektsioonil õigus nõuda kohtu kaudu ühistupanga sundlõpetamist.“.

§ 4. Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse muutmine

Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 37 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) Oluline osalus käesoleva seaduse tähenduses on otsene või kaudne osalus makseasutuse või e-raha asutuse aktsia- või osakapitalis, mis on vähemalt 10 protsenti äriühingu aktsia- või osakapitalist, seda väljendavatest kõigist õigustest või kõigist hältest äriühingus või hoiu-

laenuühistu puhul liikme osamaksust või mis võimaldab olulise mõju teostamist äriühingu juhtorganite üle.”.

§ 5. Reklaamiseaduse muutmine

Reklaamiseaduse § 29 täiendatakse lõikega 3⁷ järgmises sõnastuses:
„(3⁷) Hoiu-laenuühistu reklaam ei tohi sisaldada pakutava hoiuseintressi määra.“.

§ 6. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2024. aasta 1. aprillil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, ...

Algatab Vabariigi Valitsus [kuupäeval]. a nr [...]

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)